

NÓGRÁD VÁRMEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Nógrád Vármegyei Kormányhivatal

Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály

2022. évi Ellenőrzési Tervének végrehajtásáról beszámoló

Készítette:

Jóváhagyta:

Szabóné dr. Kaposi Dóra
főosztályvezető

dr. Szabó Sándor
főispán

A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV.23.) Kormányrendelet 29. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a fővárosi és megyei kormányhivatal ellenőrzési jelentést készít, melyet megküld a szakmai irányító miniszternek az ellenőrzési időszakot követő 30. napig.

Fenti jogszabályi rendelkezésekben foglaltaknak eleget téve a Nógrád Vármegyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Családtámogatási Osztálya, az Egészségbiztosítási Osztálya, valamint a Nyilvántartási és Ellenőrzési Osztálya 2022. évi Ellenőrzési Tervének végrehajtásáról az alábbiakban számol be:

I. CSALÁDTÁMOGATÁSI OSZTÁLY

Lakáscélú állami támogatások ellenőrzése

A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV.23.) Korm. rendelet 29. § (1) bekezdése szerinti hatósági ellenőrzésekhez, valamint a Pénzügyminiszter – mint a lakásgazdálkodással és lakáspolitikával kapcsolatos szakmai területek szakmai irányítója – által meghatározott és közzétett hatósági ellenőrzési terv III. fejezetének „2. lakáscélú állami támogatások ellenőrzési feladatai” pontjában foglaltakhoz kapcsolódóan a Nógrád Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Családtámogatási Osztály lakástámogatási szakterülete által lefolytatott ellenőrzés eredményéről az alábbi tájékoztatást adom.

A támogatások folyósításában közreműködő hitelintézetek által megküldött adatok alapján a 2021.01.01. és 2021.12.31. között családi otthonteremtési kedvezmény (beleértve a kamattámogatást, illetve adó-visszatérítési támogatást is) igénybevételére vonatkozóan támogatási szerződést kötött személyek, a támogatott ingatlanok adatai, továbbá a LakHat informatikai adatbázisban rögzített, 2016.01.01. és 2021.12.31. közötti időszakban keletkezett, visszafizetési kötelezettséget elrendelő határozatok adatai között nem találtunk hatósági ellenőrzés lefolytatására és jogosulatlanul igénybe vett támogatás kamattal növelt összegének visszakövetelésére alapul szolgáló egyezőséget.

A szakterület összevont ellenőrzésben nem vett részt.

II. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI OSZTÁLY

Egészségbiztosítási pénztári feladatkörben lefolytatott hatósági és felügyeleti ellenőrzések

A kormányhivatal ellenőrzések lefolytatására vonatkozó hatáskörét a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (továbbiakban: Ebtv.) 81. § (1) bekezdése tartalmazza, mely szerint:

„Az egészségbiztosító szak- és pénzügyi ellenőrzése kiterjed az egészségbiztosítás pénzbeli, illetőleg baleseti ellátásaival összefüggő nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére, a társadalombiztosítási kifizetőhelyek hatáskörébe tartozó ellátásoknak és szolgáltatásoknak a jogosultak

részére történő megállapítására, folyósítására, továbbá az ezekkel összefüggő ügyviteli feladatok ellátására.”

Szintén a hatáskört szabályozza az egészségbiztosítási szervekről szóló 386/2016. (XII.2.) Korm. rendelet 7. § (3) bekezdés c) pontja:

„A kormányhivatal az egészségbiztosítási feladatai keretében ellátja

c) a foglalkoztató, valamint a kifizetőhely felügyeletével kapcsolatos feladatokat,”

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 7. § (1) bekezdése alapján a hatóság eljárása során az e törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági ügyben és a hatósági ellenőrzés során e törvény rendelkezéseit alkalmazza. Az Ákr. VI. fejezetében a hatósági ellenőrzésekre vonatkozó szabályok kerültek rögzítésre. A 98. § szerint e törvény hatósági eljárásra vonatkozó rendelkezéseit a hatósági ellenőrzésre az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A fentiekben idézett jogszabályok alapján a foglalkoztatói feladatok ellátása tekintetében hatósági ellenőrzést végez a szakterület mind a társadalombiztosítási kifizetőhelyeknél, mind a kifizetőhelyet nem működtető foglalkoztatóknál. Az ellenőrzés lezárásakor a hatóság az Ákr. 101. § (1) bekezdésének a) pontja szerint jár el: *„Ha a hatóság a hatósági ellenőrzés során jogsértést tapasztal, megindítja az eljárást.”*

A társadalombiztosítási kifizetőhelyek a baleset üzemiségére, baleseti táppénzre és az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásaira vonatkozó kérelmek elbírálásakor elsőfokú hatóságként járnak el, ezért az ellenőrzések során az Ákr. 121. § (1) - (4) bekezdéseit is alkalmaznunk kell.

Az Ákr. 121. § (1) „A felügyeleti szerv hivatalból megvizsgálhatja az ügyben eljáró hatóság eljárását, illetve döntését, és ennek alapján

a) megteszi a szükséges intézkedést a jogszabálysértő mulasztás felszámolására, illetve

b) gyakorolja a (2) bekezdésben szabályozott felügyeleti jogkört.

(2) Ha a hatóság döntése jogszabályt sért, a felügyeleti szerv legfeljebb egy ízben - a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény 5/A. §-ába ütköző esetben a büntetőügyben hozott határozat közlésétől számított egy éven belül, a (3) bekezdésben meghatározott időtartamon túl is - azt megváltoztatja vagy megsemmisíti, és szükség esetén a döntést hozó hatóságot új eljárásra utasítja.

(3) A hatóság döntése nem változtatható meg és nem semmisíthető meg, ha

a) azt a közigazgatási bíróság érdemben elbírálta,

b) semmisségi ok esetén a 123. §-ban foglalt idő eltelt,

c) semmisségi ok hiányában az ügyfél jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogát sértené, vagy

d) a kötelezettséget megállapító döntés véglegessé válásától, vagy, ha az hosszabb, a teljesítési határidő utolsó napjától számított öt év eltelt.

(4) A felügyeleti eljárásban hozott döntés közigazgatási bíróság előtt támadható meg.”

A társadalombiztosítási kifizetőhelyek esetében, a hatósági döntéseik tekintetében, felügyeleti ellenőrzést végez az osztály.

A 2022. évi ellenőri munkavégzést - 2021. évhez hasonlóan - meghatározta a veszélyhelyzet, így legtöbb esetben a helyszíni ellenőrzések helyett a hivatal székhelyén folytatták le a vizsgálatokat. Az ellenőrzéshez a szükséges iratanyagot annak mennyiségétől függően a foglalkoztatók elektronikus úton, vagy személyesen bocsátották rendelkezésre.

Az ellenőrzések ilyen módon történő lefolytatását a foglalkoztatók, valamint a kifizetőhelyek is támogatták.

2022. július 11-től az ellenőr kollégák heti egy munkanapon a gyermeket nevelő családok otthonfelújítási támogatásával kapcsolatos helyszíni ellenőrzésekben is részt vettek, valamint az ehhez kapcsolódó

adminisztrációs feladatokat látták el, illetve 2022. szeptember végétől december elejéig - novemberben 5 nap megszakítással – a pénzellátási kérelmek feldolgozásában segítettek.

A fentekben felsorolt okok az elvégzett ellenőrzések tervtől való elmaradását idézték elő, így a 2022. évre tervezett 53 ellenőrzésből 35 ellenőrzés valósult meg.

Az ellenőrzések során elsősorban a 2022. évi ellenőrzési tervben szereplő szempontok, vizsgálandó témák lettek figyelembe véve.

1. 2022. évben 10 társadalombiztosítási kifizetőhelynél, és 19 kifizetőhelyet nem működtető foglalkoztatónál végezték a szakterület átfogó ellenőrzést, melynek során teljes körű felülvizsgálatra került az egészségbiztosítással kapcsolatos feladatellátás.
A kifizetőhelyek kiválasztásakor alapvető szempont volt, hogy az elévülési időn (5 éven) belül legalább egy alkalommal átfogó ellenőrzést kell tartani. A kifizetőhelyet nem működtető foglalkoztatók közül azok kerültek kiválasztásra, ahol nagyobb számban fordult elő egészségbiztosítás pénzügyi ellátásának folyósítása, illetve magasabb a biztosítottak létszáma.
2. Céll ellenőrzés egy adott, konkrét egyedi ügy, feladat kivizsgálására irányul, ezért ilyen típusú ellenőrzés nem is tervezhető, inkább más szakterület, vagy más megyei kormányhivatal felkérésére kerülhet rá sor. 2022. év folyamán 2 esetben más megye kormányhivatala megkeresésére helyszíni eljárást folytatott le a szakterület a kérelmezőknél, a kérelmük elbírálásához szükséges tényállás tisztázása végett.
3. Utóellenőrzés a korábbi ellenőrzések során előírt feladatok, intézkedések teljesítésének felülvizsgálatára irányul. 2022. évben 2 kifizetőhelyen került sor utóellenőrzésre.
4. Záró ellenőrzés megtartása kötelező a társadalombiztosítási kifizetőhely megszűnése esetén, melyre 2022. évben egy esetben került sor más megye kormányhivatalának megkeresésére.
5. Téma ellenőrzés során az azonos jellegű feladatok végrehajtását egy időben több kifizetőhelynél, foglalkoztatónál vizsgálták. 2022. évben erre a társadalombiztosítási kifizetőhelyeknél 3 esetben, kifizetőhelyet nem működtető foglalkoztatóknál nem került sor. Kifizetőhelyeken a hatósági eljárási szabályok betartását, a hatósági döntések kiadását, tartalmát, formáját, az ügyintézési határidő betartását, a kifizetőhely által folyósított ellátásba történő gyes/gyet betudás elszámolásának gyakorlatának ellenőrzésére került sor. Két kifizetőhelyen a korábbi ellenőrzések lezárásaként kiadott kötelező végzésben, folyamatos határidővel előírt feladatok teljesítését vizsgálták.
6. Instruáló (patronáló) ellenőrzésre nem került sor a beszámolási időszakban.

Az ellenőrzéseken túlmenően, további kiemelt feladatok:

- A Magyar Államkincstár által a veszélyhelyzetben követendő eljárásokról és feladatokról kiadott tájékoztatóknak a társadalombiztosítási kifizetőhelyek részére történő megküldése.
- A Magyar Államkincstár Társadalombiztosítási és Családtámogatási Elnökhelyettesétől érkezett EU statisztikai adatkérés teljesítése.
Európai Bizottság 2022. évben is megkereséssel fordult az illetékes magyar intézményekhez, hogy adatokat szolgáltatassanak a közösségi koordinációs rendeletek által lefedett szociális biztonsági ágakhoz tartozó ügyekre nézve. Az adatszolgáltatás alapvető célja az volt, hogy feltérképezésre kerüljön, 2021. évben hány biztosított (volt biztosított) részére és mekkora összegben került kifizetésre ellátás olyan módon, hogy az érintett személy Magyarországon kívül, az Európai

Gazdasági Térség (EGT) más tagállamában lakott. Az adatszolgáltatás kiterjedt az anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátásokra (Magyarország vonatkozásában a csecsemőgondozási díjra).

A Magyar Államkincstár által készített előzetes legyűjtés alapján megyénkben egy társadalombiztosítási kifizetőhelytől és egy érintett biztosítottól kellett adatokat beszerezni, melyek a kormányhivatal adatszolgáltatásának alapját képezték.

- 2019.07.03-tól bevezetésre került a Reference Implementation for National Applications (RINA) WEB-alapú software alkalmazás a szociális biztonsági adatok elektronikus adatcseréjéhez, az Európai Unió tagállamainak illetékes intézményei közötti kommunikációhoz. Amennyiben valamely pénzbeli egészségbiztosítási ellátás megállapítására irányuló eljárásban szükségessé válik a más EGT-tagállamban vagy Svájcban biztosításban töltött idő beszerzése, úgy az ez iránti adatcsere lebonyolítása a RINA alkalmazásával valósul meg. Ezt megelőzően az adatcsere (pl. a keresőképtelenségről szóló orvosi igazolás megküldése, ellátás megállapításához szükséges biztosítási idő beszerzése) papír alapon történt. Azokban az esetekben, amikor a biztosított kifizetőhelyet működtető foglalkoztatónál áll jogviszonyban, az elektronikus adatcserenek a lebonyolítása az ellenőrzési szakterület feladata. 2022. évben a kifizetőhely megkeresésére egy biztosítottra vonatkozóan szerezt be előzetes biztosítási időről igazolást a szakterület.

A társadalombiztosítási kifizetőhelyek átfogó ellenőrzésénél tett tapasztalatok:

Az átfogó ellenőrzések során kiemelten vizsgálták a következőket:

- Az Ebtv., valamint a végrehajtására kiadott 217/1997. (XII.1.) kormányrendelet (a továbbiakban: Vhr.) 2019. január 1-jétől hatályba lépett, a kifizetőhelyeket is érintő rendelkezéseinek betartását, az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásaira való jogosultságnak, az ellátások napi alapjának és összegének helyességét.
- A csecsemőgondozási díjra vonatkozóan az Ebtv. 42. § (4a) és (4b) pontjában foglaltak alkalmazását.
- A gyermekgondozási díjra vonatkozóan az Ebtv. 42/D. § (5)-(6) bekezdéseiben foglaltak alkalmazását.
- A kifizetőhelyi nyomtatványok kiállítását és vezetését.
- Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai összegének alapját képező pénzbeli egészségbiztosítási járulékfizetési kötelezettség teljesítését.
- A pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot, 2020. július 1-jétől a társadalombiztosítási járulékalapot képező jövedelem bevallási kötelezettségének teljesítését.
- Pénzügyi és számviteli előírások, valamint az elszámolási kötelezettség betartását.
- „A társadalombiztosítási kifizetőhelyek által folyósított ellátások elszámolása” elnevezésű nyomtatványon közölt adatok helyességét.
- A biztosítási kötelezettség elbírálását, a nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettség teljesítését (Pl.: a biztosított személyek nyilvántartásba vétele, és ennek igazolása, munkabalesetek esetén a foglalkoztató adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítése, betegszabadság kiadása, társadalombiztosítási igazolványok kiállítása, statisztikai jelentési kötelezettség teljesítése).
- A biztosítottak részére a biztosítási jogviszonyukkal kapcsolatos, 1997. évi LXXX. törvény (továbbiakban: régi Tbj.) 44. § (5) bekezdése szerinti, illetve 2020. június 30-át követően létesített és megszűnt jogviszonyok esetén a 2019. évi CXXII. törvény (továbbiakban: új Tbj.) 66. § (4) bekezdése szerinti, a Nemzeti Adó és Vámhivatal (továbbiakban: NAV) felé történő bejelentés adatairól és időpontjáról az igazolás kiadását.
- Az esetleges jogalap nélküli kifizetés, vagy póttulás megállapításával kapcsolatos gyakorlatot.

- A társadalombiztosítási kifizetőhelyek részére kiadott „Tájékoztatóban” előírt feladatok teljesítését.
- A kifizetőhelyek által lefolytatott hatósági eljárásokat: 2017. december 31-ig a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényben (továbbiakban: Ket.), 2018. január 1-jétől az Ákr-ben foglaltak alkalmazását a hatósági döntések és az ügyintézési határidők betartása tekintetében.
- Az új típusú keresőképtelenségi igazolások gyakorlati alkalmazását, mivel 2021. január 01-től változott a keresőképtelenség és keresőképesség orvosi elbírálásáról és annak ellenőrzéséről szóló 102/1995. (VIII.25.) kormányrendelet, mely a kifizetőhelyeket is érinti.
- A közegészségügyi okból foglalkoztatástól eltiltás vagy hatósági elkülönítés, illetve a járványügyi zárlat miatt keresőképtelen állományba kerültek esetében a táppénz folyósítását és az ezen a jogcímen kifizetett táppénz összegének Ellátások elszámolása nyomtatványon történő feltüntetését.
- Az 59/2020. (III.23.) kormányrendelet, valamint a 128/2021. (III.13.) kormányrendelet, illetve az azt módosító 155/2021. (III.27.) kormányrendelet szerint továbbfolyósított gyermekgondozási díjakat.
- A 2021. február 1-én hatályba lépett kötelező legkisebb munkabérhez (minimálbér) kapcsolódó jogosultságok 2021. február 28. napjáig történő felülvizsgálatát.
- A csecsemőgondozási díj összegének 2021. július 1-től történő megállapítását az Ebtv. 82/R. §-ban foglaltak figyelembe vételével.

Megállapítások:

Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásaira (táppénz, csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj) és a baleseti táppénzre való jogosultságot, valamint az ellátások időtartamát, mértékét és összegét többségében helyesen állapították meg a kifizetőhelyek.

Az eljárások során 529 tételt vizsgáltak, amelyből 21 esetben (a vizsgált tételek alig 4 %-ában) állapított meg a szakterület olyan eltérést, amellyel kapcsolatban további intézkedés vált szükségessé. A 21 hibás tételből 15 hibás tételt egy kifizetőhelyen tártak fel.

A hibák okai:

- a számítási időszak téves megállapítása és ebből adódóan az ellátások alapjául szolgáló jövedelem téves összegben történő figyelembevétele,
- a táppénz mértékének téves megállapítása,
  - Az eltérések átlagos összege egy hibás tételre vonatkoztatva túlfizetés esetén 6.591.- Ft, míg a póttalás esetén 19.855.- Ft volt, ezek a számok alacsonyabbak, mint az előző évben.
  - Az ellenőrzési időszakban több munkavállaló az Ebtv. 44. § g) pontja szerinti „7”-es kóddal (közegészségügyi okból foglalkozásától eltiltás vagy hatósági elkülönítés miatt) volt keresőképtelen, részükre a táppénz helyesen, a keresőképtelenség első napjától került megállapításra és folyósításra.
  - Csecsemőgondozási díjra vonatkozóan az Ebtv. 42. § (4a) és (4b) pontjában foglaltakat, gyermekgondozási díj megállapítása tekintetében az Ebtv. 42/D. § (5)-(6) bekezdéseiben foglaltakat helyesen alkalmazták.
  - 2021. július 1-től a csecsemőgondozási díjat a naptári napi átlagjövedelem 100%-ban kell megállapítani és folyósítani az Ebtv. 82/R. §-ban foglaltak figyelembe vételével. A kifizetőhelyek helyes összegben állapították meg az ellátást.
  - A veszélyhelyzet ideje alatt kiadott kormányrendeletek alapján a gyermekgondozási díjra való jogosultság azon igénybe vevők esetében hosszabbodott meg 2020. június 30-ig, akinek a jogosultsága 2020. március 11-én, vagy azt követően szűnt meg, illetve akiknek a jogosultsága 2021. március 8-án vagy azt követően szűnt meg, az ellátásra való jogosultság 2021. április 7-ig

hosszabbodott meg. A kifizetőhelyek csak az arra jogosultak részére folyósították a gyermekgondozási díjat a meghosszabbított időtartamra.

- Több gyermek után egyidejűleg folyósított ellátás megállapítása és folyósítása során a jogszabályi előírásoknak megfelelően jártak el a kifizetőhelyek.

- Felsőoktatásban tanuló hallgatóra vonatkozó gyermekgondozási díj, örökbefogadói díj, nevelőszülői gyermekgondozási díj és családtámogatás iránti kérelmet nem nyújtottak be az ellenőrzött kifizetőhelyek felé.

- A táppénz-hozzájárulás elszámolása során eltérést nem állapítottunk meg.

- Az Ellátások elszámolása nyomtatvány adatainak vizsgálata során egy kifizetőhelyen megállapításra került, hogy a kifizetőhely nem az ellátások elszámolása mellékletét képező EB21-M1, illetve EB22-M1 jelű lapon tüntette fel a visszafizetésre kötelezett adataira vonatkozóan az anya adatait, az ellátásból levont családtámogatási ellátás jogcímeként a gyermekgondozási támogatást. A levont összeget a Magyar Államkincstár megfelelő számlaszámára átutalta a kifizetőhely.

Elvi hiba egy kifizetőhelyen sem került feltárássra.

- A pénzügyi előírások betartásra kerültek. Az ellátások kifizetése legkésőbb a tárgyhónapot követő bérfizetési napon, a munkabérekkel együtt megtörtént.

Általános megállapítás, hogy a kifizetőhelyekhez benyújtott kérelmek a csecsemőgondozási díj, a gyermekgondozási díj és a táppénz tekintetében többségében az Ebtv.-ben, a Ket-ben, illetve 2018. január 1-jét követően az Ákr.-ben előírt határidőben (az Ákr. 50. § (2) bekezdés b) pontja szerinti sommás eljárásban) elbírálásra és az ellátások folyósításra kerültek. Határidőn túl történő folyósítást csak néhány esetben állapított meg a szakterület.

- A baleset üzemiségének elbírálása és a baleseti táppénz folyósítása során több esetben tárt fel hibás eljárást az ellenőrzés:

- Amennyiben a foglalkoztatótól kapott munkabaleseti jegyzőkönyvet a kifizetőhely nem érkezett, nem lehetett megállapítani, hogy a kifizetőhely betartotta-e a baleset üzemiségének elbírálása során az Ákr. 50. § (2) bekezdés b) pontja szerinti határidőt.

- Néhány kifizetőhelynél tapasztalható, hogy baleseti táppénzt fizetett ki annak ellenére, hogy a baleset üzemiségét elismerő határozat még nem került kiadásra. Ezzel nem tartották be az Ebtv. 51. § (1)-(2), 55. § (1), valamint a 64. § (1) bekezdéseiben foglaltakat.

- Az Ebtv. 52/A. §-a szerinti eljárás esetén, amikor a baleseti táppénz összegébe a folyósított táppénz összegét be kellett számítani, a baleseti táppénz és a beszámított táppénz összegéről nem hoztak határozatot, vagy egyszerűsített határozatot hoztak, eltérően a Vhr. 39. §-ában foglalt előírásoktól.

- Előfordult, hogy üzeminek minősülő baleset esetén a kifizetőhely a házi orvos, vagy kezelő orvos által kiállított igazolást az üzemi balesettel összefüggésben rendelt ellátásokról nemleges esetben nem küldte meg a biztosított lakóhelye szerint illetékes kormányhivatal részére, eltérően a Vhr. 45. § (6) bekezdésében foglaltaktól, illetve abban az esetben, amikor az igazoláson a házi orvos tüntetett fel gyógyszert, gyógyászati segédeszközt, az igazolás továbbításának tényét nem tudták igazolni.

Fenti esetekben végzésben kötelezték a kifizetőhelyeket a szabálytalanság megszüntetésére és a továbbiakban a jogszabályi előírások betartására.

- A nyilvántartási és bejelentési kötelezettség ellenőrzése során megállapításra került, hogy a kifizetőhelyek határidőben eleget tettek a jelentési kötelezettségüknek, és a kötelezően előírt nyilvántartásokat is vezették.

- A biztosított személyek nyilvántartásba vétele és ennek igazolása, a biztosítási kötelezettség elbírálása általában helyesen történt.

- A legtöbb kifizetőhelyen megállapították, hogy a foglalkoztató a biztosítottak részére a biztosítási jogviszonyukkal kapcsolatosan a régi Tbj. 44. § (5) bekezdése szerinti, illetve 2020. július 1-jétől az új Tbj. 66. § (4) bekezdése szerinti igazolást kiadja a NAV felé történő bejelentés tényéről, adatairól és időpontjáról, a jogviszony kezdetekor és annak megszűnésekor is.

Ahol az igazolást nem, vagy csak a jogviszony kezdetekor adják ki, ott végzés kiadásával kötelezték a foglalkoztatót a helyes eljárásra.

- Több helyen tapasztalták, hogy a kifizetőhelyet működtető foglalkoztatók a beérkezett orvosi igazolások átvételét nem igazolták hitelt érdemlő módon. A jogszabály betartására végzés kiadásával kötelezték a foglalkoztatókat.

- Az "Igazolvány a biztosítási jogviszonyról és az egészségbiztosítási ellátásokról" (továbbiakban: igazolvány) elnevezésű okmányt a foglalkoztatók többsége a jogszabály előírásainak megfelelően kezelte. Jövedelemigazolás kiadására a 2022-ben lefolytatott ellenőrzések során a foglalkoztatóknál nem került sor, mivel arra vonatkozóan írásbeli kérelem nem érkezett. A jogszabályváltozás szerint 2013. július 14-ét követően a jövedelemigazolást csak a munkavállalók írásbeli kérelmére kell kiadni, mely jogszabályt 2018. január 1-jétől hatályon kívül helyezték, tekintettel arra, hogy már nincs olyan személyi kör, amelynek az ellátás iránti kérelem elbírálása során a Jövedelemigazolásnak még relevanciája lenne.
- A Ket. és az Ákr. alkalmazása tekintetében a társadalombiztosítási kifizetőhelyek nem minden esetben tartották be a sommás és a teljes eljárás, a hiánypótló- és a függő hatályú végzés kiadásának szabályait.
  - Döntést saját hatáskörben módosító, elutasító és visszafizetésre kötelező határozat kiadására néhány esetben került sor. Az ellátás összegének saját hatáskörben történő megváltoztatásáról és az ellátások egymás közötti betudásáról hozott határozatok esetében többször nem alkalmazták az Ákr. 81. § (2) bekezdésében foglaltakat.
  - Több esetben előfordult, hogy a kifizetőhely a döntését határidőben meghozta – az aláírásra jogosult aláírta - azonban a döntés kézbesítésére nem került sor, ezzel nem tartották be az Ákr. 50.§ (4) bekezdésében foglaltakat.
 A jogszabályok betartására minden esetben végzés kiadásával kötelezték a kifizetőhelyet.
- Általánosságban megállapítható, hogy a kifizetőhelyek az ellátások számfejtéséhez számítógépes programmal, az ügyintézők pedig a szükséges szakmai képzéssel és gyakorlattal rendelkeznek. Az ellenőrzött társadalombiztosítási kifizetőhelyek tekintetében a kifizetőhely működéséhez a személyi és tárgyi feltételek fennálltak.

A társadalombiztosítási kifizetőhelyet nem működtető foglalkoztatók
átfogó ellenőrzésénél tett tapasztalatok:

Az átfogó ellenőrzések során kiemelten vizsgálták a következőket:

- A biztosítottak részére a biztosítási jogviszonyukkal kapcsolatos, régi Tbj. 44. § (5) bekezdése szerinti, illetve 2020. június 30-át követően létesített és megszűnt jogviszonyok esetén az új Tbj. 66. § (4) bekezdése szerinti, NAV felé történő bejelentés adatairól és időpontjáról az igazolás kiadását.
- Biztosított személyek nyilvántartásba vételét és ennek igazolását.
- A biztosítási kötelezettség elbírálását, a pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot, 2020. július 1-jétől a társadalombiztosítási járulékalapot képező jövedelem bevallási kötelezettségének teljesítését.
- Ellátás igénylésekor a kérelem és igazolások átvételének, beérkezésének az igazolását.
- A pénzbeli ellátások megállapításához közölt adatok helyességét.

- Az elektronizált dokumentumon és a papíralapú eredeti igazoláson lévő adatok egyezőségét.
- Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásainak elbírálásához szükséges okmányok, nyilvántartások meglétét.
- A foglalkoztatóhoz benyújtott kérelmeknek az ellátás megállapítására és folyósítására illetékes szervhez történő továbbítását (a kérelem továbbítása határidőben történt-e meg).

Megállapítások:

Az eljárások során 112 db Foglalkoztatói igazolást vizsgáltak, ebből csupán egy esetben találtak hibás adatszolgáltatást.

- A foglalkoztatók a biztosítási kötelezettséget helyesen bírálták el. A NAV felé történő bejelentés adatairól és időpontjáról az igazolást – főként a jogviszony kezdetén – kiadták a biztosítottaknak, de sok esetben a jogviszony megszűnésekor nem tettek eleget az igazolás kiadási kötelezettségnek. Két foglalkoztatónál mulasztási bírság kiszabására került sor, mivel az igazolást annak ellenére nem adta ki, hogy arra már korábban végzésben kötelezte a szakterület.
- Több foglalkoztatónál nem igazolták hitelt érdemlő módon az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai, a baleseti táppénz iránti kérelmek, orvosi igazolások kérelmezőtől történő átvételét, beérkezését így azt sem lehetett megállapítani, hogy betartották-e az orvosi igazolások továbbításával kapcsolatos, jogszabályban előírt munkáltatói kötelezettséget. Egy foglalkoztatónál mulasztási bírság kiszabására került sor, mivel a kérelmek átvételét annak ellenére nem igazolta hitelt érdemlő módon, hogy arra már korábban végzésben kötelezték.
- Szintén több foglalkoztatónál megállapításra került, hogy az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai, a baleseti táppénz iránti kérelmek, orvosi igazolások igazolt átvételét követően, azokat nem továbbították határidőben a kormányhivatal felé.
- A foglalkoztatók az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásaival kapcsolatos adatszolgáltatási kötelezettségüket – egy eset kivételével - a helyes adatok közlésével teljesítették.
- A foglalkoztatók az ellátás neméhez és jogviszony típusához megfelelő Foglalkoztatói igazolást és pótlapot állították ki. Az elektronizált dokumentumon és a papíralapú eredeti igazoláson lévő adatok minden esetben egyeztek.
- Vizsgálták továbbá az Igazolvány és jövedelemigazolás nyomtatványok vezetését és kezelését. Több esetben tapasztalták, hogy amennyiben a biztosítási jogviszony létesítésekor az Igazolványt a munkavállaló nem adta át a foglalkoztatónak, részére új Igazolvány került kiállításra, és nem hívták fel a figyelmét, hogy az Igazolványt az előző foglalkoztatójától szerezze be, illetve amennyiben nem szerzi be, erről a tényről a biztosítottnak írásban kell nyilatkoznia. A foglalkoztatók általában szóban hívták fel a munkavállalók figyelmét az Igazolvány beszerzésére.

Valamennyi ellenőrzött témakör tekintetében, hibák feltárása esetén, a helyes eljárás betartására – a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetés mellett – végzés kiadásával kötelezték a foglalkoztatókat.

A céllenőrzések tapasztalatai:

2022. év folyamán 2 esetben került sor céllenőrzésre, mindkét esetben Budapest Főváros Kormányhivatalának megkeresésére, az alábbiak szerint:

- egy esetben nagyszülői gyermekgondozási díjra való jogosultság ügyel összefüggésben a tényállás tisztázására irányult,

- a másik esetben is a kérelmező meghallgatása vált szükségessé, mely során a helyszíni eljárás eredménytelenül zárult.

A korábbi ellenőrzés során előírt határidős feladatok utóellenőrzése, illetve ezzel egyidejűleg elvégzett, a korábbi ellenőrzés során előírt, folyamatosan teljesítendő feladatok témaellenőrzése során tapasztaltak:

2022. évben fenti típusú vizsgálatot 2 kifizetőhelyen végzett a szakterület, mely során az egyik társadalombiztosítási kifizetőhelyen megállapításra került, hogy a korábbi ellenőrzések során előírt feladatokat, intézkedéseket csak részben, illetve késedelmesen teljesítették. A kifizetőhelyet a jogszabályban előírt kötelezettsége, valamint az előírt határidő elmulasztása miatt 10.000,- Ft összegű mulasztási bírság megfizetésére kötelezte a hatóság.

A témaellenőrzések tapasztalatai:

A kifizetőhelyet működtető foglalkoztatónál egy esetben indított témaellenőrzést, mely kiterjedt a baleset üzemisége – ide értve a foglalkozási megbetegedést is – és a baleseti táppénz iránti kérelem, csecsemőgondozási díj és gyermekgondozási díj kérelem elbírálása során a hatósági döntések kiadására, tartalmára, formájára és az ügyintézési határidő betartására. A vizsgált esetekben a kifizetőhely a jogszabályban foglaltak szerint járt el, így a jegyzőkönyv átvételét követően további intézkedés nem vált szükségessé.

2022. évben foglalkoztatónál nem került sor témaellenőrzésre.

A 2022. évben elvégzett ellenőrzések adatait és a kiadott hatósági döntések számát az alábbi táblázatokban foglaltuk össze:

Társadalombiztosítási kifizetőhelyeknél:

Ellenőrzött kifizetőhelyek száma	Vizsgált tételek száma	Hibás tételek száma	Fizetési meghagyás a foglalkoztató felé a jogalap nélkül felvett ellátás és terheinek megtérítésére	Pótutalás megállapítása	Kifizetőhely döntését megváltoztató határozat	Kiadott kötelező végzés	Vizsgált biztosított bejelentésről kiadott igazolások száma*	Hibás biztosított bejelentésről kiadott igazolások száma
16 db	529 db	21 db	1 hibás tételre vonatkozóan, az eltérések átlagos összege 6.591,- Ft	15 hibás tételre vonatkozóan az eltérések átlagos összege 19.855,- Ft	19 db	11 db	195 db	0 db

Az is megállapítható, hogy a kifizetőhelyek a hatósági eljárásaik során, a hatósági döntések tartalma és határidőben történő meghozatala tekintetében sok esetben nem tartották be a Ket.-ben, az Ákr.-ben, valamint az Ebtv.-ben foglaltakat, ezért a legtöbb ellenőrzött kifizetőhelynek kötelezést kellett kiadni a hatósági eljárási szabályok betartására vonatkozóan.

Társadalombiztosítási kifizetőhelyet nem működtető foglalkoztatóknál:

Ellenőrzött foglalkoztatók száma	Vizsgált Foglalkoztatói igazolások száma	Hibás Foglalkoztatói igazolások száma	Vizsgált biztosítotti bejelentésekről kiadott igazolások száma	Hibás biztosítotti bejelentésekről kiadott igazolások száma	Foglalkoztatói feladatok betartására kötelező végzés
19 db	112 db	1 db	310 db	83 db	15 db

A kifizetőhelyet nem működtető foglalkoztatóknál csökkent a vizsgált foglalkoztatók és az ellenőrzött tételek száma, azonban a foglalkoztatói feladatok jogszabály szerinti betartására vonatkozóan megállapítható, hogy az ellenőrzött foglalkoztatók 79%-ánál volt szükség kötelező végzés kiadására. Ennek oka, hogy több olyan foglalkoztatót vizsgáltak a szakterület, ahol eddig még nem volt ellenőrzés, és most derült ki a hibás gyakorlatuk.

A megyei székhelyű társadalombiztosítási kifizetőhelyek száma az év eleji 193-ról 195-re növekedett. A más megyében székhellyel, de Nógrád megyében telephellyel rendelkező, így a szakterület által ellenőrizendő kifizetőhelyek száma a 2021. december 31-i állapothoz képest nem változott, ezen kifizetőhelyek száma 6 db.

A szakterület összevont ellenőrzésben nem vett részt.

III. NYILVÁNTARTÁSI ÉS ELLENŐRZÉSI OSZTÁLY

nyugdíjbiztosítási feladatkörben lefolytatott 2022. évi hatósági ellenőrzés

A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv illetékességi területén a Nógrád Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztályán belül a Nyilvántartási és Ellenőrzési Osztály látta el a nyugdíjbiztosítási feladatkörében lefolytatott hatósági ellenőrzési feladatokat 2022 évben.

Az ellenőrzési terv megyei szinten tartalmazza a lezárásra vonatkozó adatokat. Az ellenőrzési típusok tervezett arányszámainak meghatározása a bázisadatok és meghatározott kiemelt feladat figyelembevételével történt.

2022. évben összesen 2588 hatósági ellenőrzés került lezárásra. A 2022. évre vonatkozó terv és tényadatok az Magyar Államkincstár által rendszeresített ELLENŐRI program adatainak összesítésével kerültek meghatározásra, annak alakulását az alábbi táblázat tartalmazza.

	Terv	Tény	Előző év
Nyugdíjügy	1700	1988	1795
Adategyeztetési ügy (Tny. 96/B-96/E §)	400	600	370
Összesen:	2100	2588	2165

A lezárt ügyek ügytípusonkénti tételes bontása:

Ügytípus/tevékenység	Tárgyév (db)	Előző év (db)
Adategyeztetés	600	370
Bérellenőrzés	67	84
Béradatok ellenőrzése/bérekigyjűjtés	1706	1518
Szolgálati idő vizsgálata	82	91
Korkedvezményre jogosító idő vizsgálata	15	10
Tanú meghallgatás	4	5
Környezettanulmány	10	6
Együttélés vizsgálata	56	43
Ügy áttétele	48	38
Nyugdíjigénylő megkeresése	0	0
Ügyirat összesen:	2588	2165

Ellenőrzések eredménye:

A 2588 (előző évben 2165) ügyből 2118 (előző évben 1745) ügy lezárása rendben megtörtént, míg 470 (előző évben 420) ügy esetén az ellenőrzés meghiúsult.

Megállapított jogsértések típusai:

Az ellenőrzések során 11 jogsértés került megállapításra. A jogsértések típusonkénti bontása:

Jogsértés típusa	(db)	%
Biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony hibás elbírálása	2	18,1
Biztosításban töltött időszak téves megjelölése	1	9,1
Nyugdíjjárulék-köteles jövedelem jogszerűtlen közlése/elmulasztása	4	36,4
Adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása	1	9,1
Adatszolgáltatási kötelezettség hiányos/hibás/jogszerűtlen teljesítése	3	27,3
Összesen:	11	100

Jogszerű állapot helyreállítására kötelező végzés nem került kiadásra.

A helyi adóhatósággal folyamatos, nagyon jól működő munkakapcsolat van. Visszajelzésük szerint a részükre átadott tényfeltáró jegyzőkönyvek helyes, megalapozott jogszabályhelyeket tartalmaznak, ez nagyban megkönnyítik munkájukat. A jegyzőkönyvekben rögzített jogsértések 100 %-ban megfelelnek a jogszabályi előírásoknak és az adóhatóság szakmai irányelveinek. Sok esetben már az adóhatóság hatósági intézkedésének megkezdése előtt, vagy annak felszólítására megtörténik a foglalkoztatók által a jogsértés rendezése.

Tárgyévben a NAV részére 3 db biztosítási-, járulék bevallási- és járulékbefizetési kötelezettséget érintő tényfeltáró jegyzőkönyv átadására került sor.

Következtetések:

Tárgyévi hatósági feladatokat a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek területi szakellenőrzési feladatainak ellátásához, valamint a nyugdíjbiztosítás hatósági nyilvántartásával összefüggő adatkezeléshez a Miniszterelnökség Családpolitikáért Felelős Helyettes Államtitkára által 2021. június 22-én kiadott 2/2021. számú Eljárásrendben foglaltak alapján látta el az osztály.

A nyugdíjellenőrzési szakterület az ellenőrzéseit a helyi és más nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv szervezeti egységei, Magyar Államkincstár, illetve egyéb jogszabályokban meghatározott szervek megkeresésére végzi, ezért az ilyen típusú ellenőrzések – jellegükből adódóan - előre nem tervezhetők, de kötelezően végrehajtandók.

Az Eljárásrend 10. pontjában foglaltak alapján az ellenőrzési szakterület elsődlegesen a nyugellátási, valamint nyilvántartási és adatszolgáltatási ügyekben megkeresés alapján jár el; továbbá vizsgálatot folytat minden olyan ügyben, amelyben az adategyeztetési, bizonyítási eljárás részeként a hatóság döntéseinek meghozatala érdekében a közreműködése szükséges.

Az ellenőrzési szakterületen a megkeresésre indult és a döntés felülvizsgálattal érintett eljárásokban az ellenőri eljárás lefolytatása elsőbbséget élvez.

A nem tervezhető (kötelező) ellenőrzéseken belül a nyugdíjügyek tekintetében a 2022. évi tervezés a 2020. évi statisztikai adatok, valamint elsődlegesen a 2021. évi tényadatok figyelembevételével történt, azzal számolva, hogy a megkeresések száma a 2021. évi tendenciát követi.

Tervezett ellenőrzés meghatározása során az alábbiakra kell figyelemmel lenni:

1. A nem tervezhető ellenőrzések számának alakulására, hiszen a terv teljesítését lényegesen befolyásolhatja a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 96/B-96/E §-ainak rendelkezése alapján hivatalból, vagy kérelemre induló eljárások száma, melyek az ellenőrzés által szintén nem tervezhetők, viszont prioritást jelentő eljárásokat eredményeznek.
2. A munkaerő kapacitására.

Az ELLENŐRI program adatainak összesítésével készült 2022. évi tényadatok - az Eljárásrend 6.1.1. pontjában foglaltakkal párhuzamosan – a tárgyéven belül egy biztosítottra, ugyanannál a foglalkoztatónál több ízben történő ellenőrzéseket is egy ügyként kezeli. 2022. év során 49 ügyben, két esetben, 3 ügyben pedig három esetben történt ugyanazon foglalkoztatónál ellenőrzés. Ennek figyelembe vételével a 2022. évi összes ellenőrzések tényszáma: 2643 (előző évben: 2214) volt.

Ezen adatok alapján megállapítható, hogy az előző évhez viszonyítva jelentősen több vizsgálat lefolytatására került sor.

A nyugdíj- és az adategyeztetési ügyekhez kapcsolódó ellenőrzések tekintetében, mind a tervhez, mind az előző évhez képest növekedés mutatkozik.

A nyugdíjmegállapítási ügyek esetében:

- a tervhez képest 19,4%,
- az előző évhez képest 13,1% emelkedés.

Az adategyeztetési ügyek esetében:

- a tervhez képest 53 %,
- az előző évhez képest 65,4% emelkedés.

A megíusult ellenőrzések aránya az előző évhez képest (2018. év: 12%, 2019. év: 14,7%, 2020. év: 15,6%, 2021. év: 18,9%, 2022. év: 17,7%) csökkent, amely kiemelkedő eredménynek tekintendő, hiszen a foglalkoztatók munka- és béradatainak iratőrzési ideje jogilag csak 2018.12.23-tól kezdődően szabályozott (Tny. 99/A. §).

Ugyanakkor az évek múlásával a vizsgálandó évek száma egyenes arányban nő, ezzel szemben fordított arányban a foglalkoztatói iratanyagok utólagos ellenőrizhetősége csökken (iratanyagok teljes mértékben megsemmisülnek, vagy a résziratokból a tényállás minden kétséget kizáróan nem állapítható meg).

A tárgyévi megíusult ellenőrzések arányának kismértékű csökkenése főként az ellenőrzést végzők kitartó kutató munkájának az eredményét tükrözi, azonban a megíusult ellenőrzések számának emelkedése várható.

A bázisévhez és a tervhez képest is a tárgyévben jelentősen több adategyeztetési ügy indult, mely a szakterületen is érződött.

A tervezésnél figyelembevételre került, hogy a Tny. 96/C § (1) bekezdése módosult.

Ehhez és az előző évhez képest kiugróan magas tényleges adategyeztetési ügyszámot főként az alábbi két tényező egybehatása okozta:

1. A fővárosban, illetőleg több megyében a korábbi ütemezéseknél mutatkozó elmaradások okán az adategyeztetési eljárások továbbra is folyamatosan indultak, folytatódtak.
2. Ezzel párhuzamosan az ügyfelek által kérelmezett hatósági bizonyítványok kiállításánál mutatkozó nyilvántartási hiányosságok - a Tny. 96/E § (2) bekezdése alapján – hivatalból új adategyeztetési és sok esetben ellenőrzési eljárást is eredményezett.

A megnövekedett ügyszám ellenére a tervben az adategyeztetési eljárásokkal kapcsolatosan kiemelt célként kitűzött ellenőrzési feladatok maradéktalanul teljesültek.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvényben rögzített béridőszakok folyamatos, 1-1 évvel való növekedése, valamint az 1990-es évekbeli „fekete gazdasági” időszak növekvő érintettsége kihat a vizsgált nyilvántartások számára, amely az előző évhez viszonyítva, növekvő (2020. év: 7376; 2021. év: 7552, 2022. év: 8214) értéket mutatnak. Ezzel szemben a nyilvántartás szerint a lezárt ügyek átlagos bonyolultsági mutatója (vizsgált nyilvántartások és évek mutatói és lezárt ügyek hányadosa) a 2021. évi 18,35-ről 2022. évre 17,15-re csökkent.

A bázisévhez viszonyítva - növekvő nyilvántartási szám és ügyszám mellett - az ellenőrzések koncentrált és hatékony tervezése, végrehajtása összességében az átlagos ügyintézési idő 1,16 %-os csökkenését eredményezték (Átlagos ügyintézési idő: 2016. év: 21,5 munkanap; 2017. év: 23,9 munkanap; 2018. év: 15,7 munkanap; 2019. év: 12,4; 2020. év: 10,2; 2021. év: 7,0; 2022. év: 6,0 munkanap).

A 2022. évi tervben tervezett ellenőrzés nem szerepelt.

Összegzés:

A terv kiemelt célja teljes egészében megvalósult, mivel a tervhez képest 19,3 %-al több, az előző évtől magasabb vizsgálati nyilvántartás számú ellenőrzés került csökkenő ügyintézési idő alatt elvégzésre a szakterületen.

A szakterület tevékenységével kapcsolatban panasz nem érkezett. Az év során egy ellenőrzési jegyzőkönyvre érkezett határidőn túl jogos észrevétel, amely rendezése soron kívül, teljes körűen megtörtént.

Ügyiratok típusa szerinti csoportosítás	darabszám
Bérel ellenőrzés	67
Béradatok ellenőrzése, bérkigyűjtés	1706
Együttélés vizsgálata	56
Korkedvezményre jogosító idő vizsgálata	15
Környezettanulmány	10
Adategyeztetési eljárás	600
Szolgálati idő vizsgálata	82
Tanúmeghallgatás	4
Egyéb (baleseti járadék, közérdekű bejelentés stb.)	48

Fenti adatok az Ellenőri Program Statisztikai moduljában található „Régiós összevont statisztika” „Éves kimutatás” „1. tábla - Ügyiratok típus szerint” nézetből kerültek kimutatásra.

A szakterület összevont ellenőrzésben nem vett részt.

Salgótarján, 2023. január 30.